

О.Ю. Кобись

Досвід роботи КЛПЗ «Міська клінічна стоматологічна поліклініка» м. Луцька в умовах реформування медичної галузі

«Міська клінічна стоматологічна поліклініка», м. Луцьк, Україна

Міська стоматологічна поліклініка функціонує із квітня 1999 року, коли спільним рішенням обласної й міської рад поліклініка була переведена з обласної в міську. Не секрет, що отримали ми поліклініку в жалюгідному стані: усі приміщення потребували ремонту, стоматологічні установки УС-30 і ті були застарілі, із пломбувальних матеріалів переважно силідонт, силіцин, фосфатцемент, вісфатцемент та інші, 900000 боргу по заробітній платі, утрачені пацієнти.

Перед нами постало питання, як вижити в умовах уже бурно розвиненої конкуренції. Не вдаючись у деталі, необхідно звернути увагу, що був замінений весь адміністративний склад стоматологічної поліклініки, а це 9 осіб.

Сьогодні стоматологічна поліклініка – це комунальний лікувально-профілактичний заклад «Міська клінічна стоматологічна поліклініка», який складається з:

- бюджетної частини: 44 лікарі або три відділення, а саме два терапевтичних і одне хірургічне – усього 120 осіб;
- спецрахункової частини поліклініки: 62 посади лікарів або два терапевтичних відділення (40 посад лікарів-стоматологів-терапевтів), два ортопедичних відділення (22 посади лікарів-стоматологів-ортопедів) – усього на спецрахунок 140 осіб.

Потужність поліклініки 1000 відвідувань за день. За матеріалами звіту за 2017 рік було 800 відвідувань за день. Узагалі в поліклініці працюють 105 лікарів.

На базі нашої поліклініки працює філіал кафедри загальної стоматології факультету післядипломної освіти Львівського національного медичного університету ім. Д. Галицького, де у 2017 році проходили інтернатуру 47 осіб.

У поліклініці впроваджені комп'ютерні програми «Медстат», «Заробітна плата», «Матеріали», «Кадри», введено програму єдиного електронного реєстру листків непрацездатності та інше.

Інформація про роботу фінансової частини стоматологічної поліклініки висвітлюється раз на місяць, оновлюється на сайтах стоматологічної поліклініки, міської ради, міського управління охорони здоров'я, де в основному увага приділяється дохідній і розхідній частині коштів.

З початку роботи міської стоматологічної поліклініки перед заново сформованою адміністративною групою, а це завідувачі відділеннями – 7 осіб, заступники головного лікаря – 2 особи, завідувачі виробництвом – 2 особи, головна медсестра – поставили завдання про регулярне, незаперечне, щомісячне виконання фінансового плану.

Стоматологічна поліклініка знаходиться у двох пристосованих приміщеннях загальною площею 2600 м², де проведено капітальний ремонт абсолютно всіх приміщень.

У поліклініці працює 45 стоматологічних сучасних установок, переважно це «Дипломат-Адепт», усі кабінети, а їх 45, укомплектовані в повному обсязі, згідно з табелем оснащення.

Швидкий розвиток стоматології, особливо терапевтичної, висока конкуренція змушують постійно вдосконалюватися, утілювати нові методи лікування, оновлювати матеріально-технічну базу закладу.

Упродовж останніх років для діагностики були придбані два візіографи «Planmesa», панорамний рентгенологічний апарат із цефалостатом тієї ж фірми. Закуплено комп'ютерний 3D-томограф. Робота лікаря-стоматолога-терапевта переведена на вищу сходинку якості завдяки оснащенню кожного робочого місця ендомоторами, апекслокаторами останнього покоління, різноманітними ендодонтичними обертовими та реципрокальними системами (протейпери, профайли, протейпери некст, патфайли, твістед-файли, сефсайдери, Mtwo, Bio Race, Soco). Ендодонтичні модулі та прилади для 3D-обтурації системи кореневих каналів: Endopilot, E&Q, система термофіл і багато чого іншого. Необхідно зауважити, що все це виробництво провідних європейських фірм. Завдяки цим матеріалам, приладам і постійному навчанню лікарів ризик невдалого ендодонтичного втручання зводиться до мінімуму.

Два стоматологічні мікроскопи американського виробництва, ультразвукові скайлери (виробництво Франції), не перераховуючи багато іншого допомагають успішно проводити (по направленню з інших стоматологічних поліклінік) повторне ендодонтичне втручання.

Використання апарата «Депозит-оригінал» (виробництво Німеччини), діодних випромінювачів «Pikasso», генератора озону «Araza» гарантує стерильність кореневого каналу зуба.

Широке застосування в нашій поліклініці знайшли апарати «Вектор плюс» – апарати для якісної профілактики та комплексного лікування пародонту.

Велику увагу наші спеціалісти приділяють естетичній стоматології. Для відбілювання зубів використовують апарати «Zoom-2», офісне відбілювання, яке проводиться за допомогою різних відбілюючих систем. Широко застосовується естетична реставрація – вініри, виготовлені прямим і непрямим способом.

З матеріалів використовуємо наноккомпозити, ормокери, модифіковані склоіономери, компомери виробництва провідних європейських фірм, таких як Bisco, 3M-Espe, Dentsply, Coltene, Джі-сі, а саме: керамікс, градія, астерія, естелайт, філтеккультімейт, бриліант еверглоу, квікс філ, SDR і багато іншого. Для лікування початкових форм карієсу застосовуємо матеріал «Айкон» німецького виробництва, який дає змогу в багатьох випадках обійтись без препарування, та Біодентин. У роботі зі склоіономерами використовується апарат «Roto-Mix-3M ESPE», капсульна версія якого забезпечує необхідне дозування і швидке гомогенне замішування пломбувального матеріалу.

В ортопедичних відділеннях стоматологічної поліклініки проводиться протезування металокерамічними та металопластмасовими конструкціями; протезування на денціальних імплантатах: знімними, умовно-знімними та незнімними конструкціями із цементною, гвинтовою й балочною фіксацією протезів.

Проводиться протезування на денціальних імплантатах з використанням негайного навантаження; лікування зубощелепних деформацій за допомогою системи «Брекет».

Виготовляються різноманітні знімні протези. Особлива увага приділяється при протезуванні бюгельними протезами на аточменах і виготовленню термопластичних протезів («Валпласт», «Вертекс»).

У відділеннях проводиться естетичне протезування безметалевою керамікою, виготовляються безметалеві коронки, вініри.

Для подальшого впровадження у практику вивчається інноваційна методика естетичних керамічних реставрацій за час одного відвідування за допомогою системи «CEREC» (сканування, моделювання та фрезерування).

У хірургічному відділенні проводяться всі відомі амбулаторні операції, такі як: резекція верхівки кореня, видалення одонтогенних кіст, видалення доброякісних новоутворень, каменів з вивідних протоків слинних залоз, крім цього проводяться різні види хірургічного втручання:

- 1) кісткова пластика альвеолярного паростка при показаннях, для цього використовується п'єзотом (УЗ-хірургія для атравматичного та інвазивного втручання на альвеолярних паростках щелеп);
- 2) субантральна аугментація (синусліфтинг) нарощення кісткової тканини в дистальних відділах щелеп при значній атрофії альвеолярного паростка з метою адекватного встановлення імплантатів;
- 3) кісткова пластика автоблоками, тобто із власної кістки пацієнта, взятої в якості донора;
- 4) розщеплення альвеолярного паростка, з метою його потовщення;
- 5) латеральна аугментація альвеолярного паростка за допомогою остеопластичних біоматеріалів, колагенових мембран, фіксуючих пінів для створення необхідної висоти та ширини альвеолярного паростка.

Для вищеперерахованих видів операційного втручання використовуємо хірургічний апарат – фізіодиспенсер.

У хірургії практикуємо методику PRF (насиченого тромбоцитами фібрину), для чого використовуємо спеціальну центрифугу. Із крові пацієнта, в якого проводиться втручання, після відповідних маніпуляцій за допомогою центрифуги отримують готовий PRF-згусток – фібрин, насичений тромбоцитами даного пацієнта, який покращує фактор росту клітин крові, активує й покращує процес регенерації клітин.

Матеріально-технічна база закладу забезпечена відповідно до санітарно-гігієнічних норм і вимог інфекційного контролю, крім цього в поліклініці працюють:

- озонатор – для лікування слизової оболонки;
- лазер – для лікування та корекції ясен;
- Вектор-система – для лікування тканин пародонту;
- Zoom-2 – для відбілювання зубів;
- фотополімерна лампа – для світлової полімеризації пломбувальної маси;
- апекс-локатор – для вимірювання довжини кореневих каналів;
- ендопілот – для пломбування кореневих каналів;
- термофіл – піч для приготування гарячої гутаперчі для пломбування кореневих каналів;

- ультразвуковий скейлер – для зняття зубного каменю;
- діатермокоагулятор – для зупинки кровотечі;
- ендомотор – це машинна обробка кореневих каналів;
- депозитор – для стерилізації кореневих каналів;
- апарат для замішування відтисної маси;
- фізіодиспенсер – апарат для операції із вживлення імплантатів;
- камера «Панмед» – камера для добового зберігання стерильних інструментів;
- фіроскопи – для лікування кореневих каналів;
- ротомікс – для замішування склоіономерного матеріалу;
- керамічна піч – для виготовлення керамічних протезів;
- фрезерувальний станок – для виготовлення зубних протезів.

Усі апарати дорогі, як і матеріали кращих європейських і зарубіжних фірм.

Кожний кабінет забезпечений камерою «Панмед». Передстерилізаційна обробка та стерилізація стоматологічних інструментів проводяться в централізованих стерилізаційних, де працюють 15 повітряних стерилізаторів, три ультразвукові мийки і два автоклави. Для захисту стерилізаційних інструментів є два пакувальні апарати. Стоматологічні інструментальні набори стерилізуються у стерилізаційних коробках, ендодонтичні матеріали автоклавуються.

Контроль роботи стерилізації ведеться за допомогою сучасних хімічних індикаторів.

У закладі використовуються сучасні сертифіковані деззасоби. Працює система очищення водопровідної води, крім того є два дистиллятори.

Поліклініка щорічно проводить тендер на закупівлю стоматологічних матеріалів, устаткування, фізіологічних розчинів і всього необхідного. Щоквартально в достатньому обсязі для лікарів закупляються стоматологічні матеріали, інструменти, при необхідності різні апарати. Усі закупки, як правило, імпортного виробництва кращих зарубіжних фірм, і проводяться вони суворо згідно із заявками завідувачів відділень.

Працівникам стоматологічної поліклініки регулярно виплачуються премії, приурочені до різних дат, як правило, це Новий рік, Різдво Христове, Пасха, по закінченні звітного року, День медичного працівника, День медичної сестри, День стоматолога та ін.

У поліклініці щомісячно проводяться лікарські заняття, де лікарі із застосуванням електронної техніки за матеріалами стоматологічної поліклініки роблять доповіді на актуальні стоматологічні теми, озвучують недоліки, діляться досвідом.

Щорічно згідно із планом утілюються в роботу поліклініки нові методики, використовуються нові матеріали, апарати й устаткування, що нашій поліклініці дає можливість успішно конкурувати з багаточисленими приватними стоматологічними структурами.

Удвічі приємно, що за період із 1999 року, коли більшість підприємств країни збанкрутували, державна стоматологія прийшла в занепад, нам удалося утримати на досить високому рівні стоматологію в м. Луцьку, де вона розвивається й далі.

Принадно хочу сказати, що така форма ведення стоматології, коли незначна частина бюджету, а для міста це незначна частина – тільки на заробітну плату працівникам меншої частини поліклініки, – є найбільш прийнятною. На утримання бюджетної частини поліклініки крім заробітної плати знаходимо за рахунок залучених коштів.

Спецрахункова частина поліклініки фінансується винятково за рахунок розвиненого спецрахунку. Лікарів-стоматологів у нас на спецрахунку 62 посади. Цей процес

продовжується, регулярно зменшується навантаження на бюджет для стоматологічної поліклініки шляхом переводу бюджетних посад на спецрахунок.

Напередодні 20-ї річниці функціонування міської стоматологічної поліклініки розуміємо, що зробили дуже багато. Багато чого було втілено в умовах державної поліклініки вперше, а бути першим у нашій країні, у держустанові, де це все не регламентується нормативами, дуже важко, хоча би з огляду на те, як реагують на такі речі багаточисленні контролюючі органи.

Постійні ігри з курсом долара, а значить із цінами на ринку стоматологічної продукції, вносять свої корективи в роботу стоматологічної поліклініки, здебільшого деструктивні.

Кардинально різні підходи держави до роботи державної і приватної стоматології, як правило, не на користь державних поліклінік, постійні перевірки, підозрілість, намагання поставити державну стоматологічну поліклініку в залежність – усе це діє на установу негативно, багато сил витрачається на переконання й різні узгодження.

Необхідно згадати про роль позаштатних стоматологів як в області, так і в республіці. Їхню роботу не бачать. Складається враження, що в нас зі стоматологічною допомогою все гаразд. При такому підході до професії вона ніколи не стане доступною для населення.

На наших з'їздах, симпозіумах, нарадах, конференціях ніколи не чути голос із регіонів, тобто практичних стоматологів, виступають одні й ті самі, часто озвучуючи скорочений варіант своїх дисертацій, відірваних від практичної стоматології.

У різних періодичних медичних і немедичних публікаціях багато розмов про те, що державні стоматологічні поліклініки на межі виживання, що 80 % і більше складає знос устаткування та обладнання, не має за що купити стоматологічні матеріали, провести ремонт і таке інше. Але як можна розвивати державну стоматологію, якщо кожний головний лікар державної поліклініки має приватний стоматологічний бізнес? Складається враження, що стоматологічній адміністрації країни вигідно, щоб державна стоматологія зникла й не заважала приватному стоматологічному бізнесу.

Якщо брати до уваги так звану реформу медицини, то в даному випадку ми в достатньому обсязі реформовані. Уважаємо, що в умовах сьогодення, при правильній організації роботи кадрів, при правильному плануванні дохідної й розхідної частини державної поліклініки, при незначній фінансовій підтримці з бюджету або навіть і за її відсутності комунальним закладам під силу утримувати свої установи на пристойному рівні. Форма фінансування, яка є сьогодні в нашій установі, вважаємо, є оптимальною на сьогоднішньому етапі реформування медицини взагалі і стоматології конкретно.

ОБМІН ДОСВІДОМ. АМЕРИКАНСЬКІ СТОМАТОЛОГИ ПРАЦЮВАЛИ В ЛУЦЬКУ

Спеціалісти, гігієністи, ортоданти, керівники факультетів та студенти Школи стоматології з університету Лома Лінда штату Каліфорнія (США) приїхали в Україну наприкінці червня, щоби надавати допомогу учасникам АТО і членам їхніх сімей. Запросив волонтерів у нашу державу директор Київського адвентистського медичного центру «Ангелія» Юрій Бондаренко. Благодійну акцію підтримали Українська академія пародонтології та Асоціація імплантологів України. У Луцьку 20 закордонних медиків та їхніх сімох українських помічників прийняла міська клінічна стоматологічна поліклініка. «Узагалі кваліфікація луцьких дантистів високого рівня, матеріали й обладнання хороші, клініка справляє позитивне враження», – поділився своїми враженнями професор університету Нік Дойл.

О.Ю. Кобись – головний лікар комунального лікувально-профілактичного закладу «Міська клінічна стоматологічна поліклініка».
E-mail: lutsk.stomat@gmail.com.